

"sınırları ve ideolojik ilkeleri belirlenmeyen parti ortaklığı", meselenin yanlış getirilmesidir. "parti ortaklığı"nın sınırları belirlenmişti. Açık görünür ilkeleri, kitlelerde konduğu şekliyle, belirli kaba evrelerde ve hayırlarda anlaşılabilir. Legalitede görünmeyen, ancak varolan ilkeler, ortak çıkış yapmak, asıl partinin kurulmasında ilk başlangıç adımını atmak şeklindeydi. Yapılan bu legal parti çıkışı leninci partinin kurulması yolunda atılan ilk somut adım olacak daha sonra toplanacak kongre ve yapılacak program ile birlik sağlanmış olacaktı.

O dönemdeki anlaşma noktalarını tekrar açmak ve bizim hatalarımızı ortaya dökmekte fayda var. Evet nitel olarak yetersizliğimiz vardı. Bunu o zaman birlikte beraber olan bütün arkadaşlar gibi eleştiri sahibi arkadaşta bilmektedir. Başlangıçta çok erken olan ama daha sonra geç kaldığımız yayın meselesi var. Uzun yıllar illegal yayın çıkarmamanın eksikliğini gördük. Başlangıçta böyle bir yayını çıkaracak teknik politik kadro imkanlarına sahip değildik. Ancak bir yayının organı olmayan bir hareketin siyasi hareket olamayacağı bizim kısa pratiğimizde de görüldü. Yayın organı yokluğu yüzünden görüşlerin kadrolar arasında sistematik olarak yayılması, hareketin tüm olarak ideolojik politik gelişimi sağlanamadı. Daha sonra çalışmanın gelişmesi için yayın çıkarılacak teknik ve kadro imkanlarının sağlanmasına rağmen o zamanki varolan dia-logların sonucu yayın faaliyetine girişmedik. Şimdide söylediğimiz gibi o zamanda proletarya partisinin sadece bizim varlığımızla kurulmayacağını, türkiyede komünist partinin inşasında katkıda bulunabilecek birtakım grupların var olduğunu, onların kolektif bütünsel çalışmalarının organize edilmesinin bu işte (partinin inşasında) ana halka olduğunu kabul ediyorduk.

Faşizm altında uzun bir zaman yürütülen bir dialogun sonucu :partinin oluşturulmasında büyük ölçüde damgamızın basılmasını getirecek böyle bir eylemin büyük bir fayda getirmeyeceğini asıl yapılması gereken işin grupların ortak adımının tespit edilmesi ve yapılacaksa böyle bir gazetenin bu ortak adımın bir parçası olması gerektiğine inanıyorduk.

Elbette, şimdi, geriye baktığımızda ozaman takındığımız bu tavrın yanlış olduğunu şimdi daha iyi anlamaktayız. Biz kendi yayını çıkarmalıydık, böyle bir yayının ideolojik politik örgütsel ilkelerin yazıyla ve elbette sözle yapılandırılması daha açık, etraflı konuşmasını tartışılmasını getirecekti. Çıkarılan gazete Komünist Partinin oluşmasında kabaca aynı çizgide olan grupların ortak davranışını, yürüyüşünü engellemeyecek aksine daha hızlı, daha somut ve güvenilir olmasını getirecekti. Gazetemizde bizim koyduğumuz kendi ilkelerimize karşı grupların gösterdikleri tepkiyi görerek, tartışarak, gruplar arasındaki ideolojik politik örgütsel ayrılıkların ve ayrılıkların daha net ve sıhatlice ortaya çıkmasını sağlayacaktık.

Ayrıca yürütülen dialog, açık, legal bir ortamda yürütülmemekteydi. Faşizm şartları altında daydık hem çalışıp, hem korunup, hemde konuşmak durumundaydık. Varolan faşizm doğrudan doğruya dialoga tesir ediyordu. Gizlilik gereği çok az adamla, çok sınırlı şartlarda konuşuluyordu. Daha da somutlarsak çok uzun bir zaman taraflar birbirlerinden tanıdıkları adam sayısı bir elin parmakları sayısı ni aşmadı. Bu elbetete çalışmanın konspirasyon kuralları uyarınca doğru bir şeydi, ancak yürütülen dialogun özellikle her iki tarafta da yayın organlarının olmayışı ve bu yayın organları üstünde tartışmaların yapılamaması yüzünden sınırlı kısır olmasını, tarafların birbirlerini iyi tanıyamayıklarını getiriyordu.

Bütün dünyada devrimciler arasında illegalite normal bir şeydir. Illegalitenin bizzat kendisininin devrimcilik olduğu şartlar çok azdır. Fakat türkiyede varolan sağ gelenek çalışmalarda doğrudan kendisini gösteriyordu. Özaman kadar proletarya içinde illegal çalışma yürütülen bir harekete rastlamamıştık. Burada TKP'nin otzovist, PDA'nın provakatif çalışmasını saymıyoruz. Çünkü bunlar yaptıkları çalışmalarla türkiye sosyalist hareketine doğru değil, yanlış, en kaba leninci bilinci olan militanlarca bile yanlışlığı kabul edilen bir örnek veriyorlardı. Rusyada devrimci mücadelenin tarihini gözden geçirdiğimizde görüyoruz ki belirli dönemlerde libezaller bile illegal çalışma yapmışlardır. Yine zamanımızda gördük, son anti faşist darbeye den öncesine kadar Portekizde sosyal demokratlarda illegaldiler (ispanyada halen..) Fakat türkiyede böyle bir geleneğin, alışkanlığın olmayışı, 12 mart faşizmi altında illegal mücadele yürütülen ve lafta değil bizim çalışmamızda olduğu gibi sosyalist gruplara karşı, bizde haklı bir sempati ve saygı uyandırıyor. Bu elbette doğru bir tavrıdır.

Yürütülen dialogun çok sınırlı olması karşı grubun yürüttüğü bu illegal çalışma konusunda bizim ancak çok az bilgi sahibi olmanızı getiriyordu. Karşı tarafın leninci bir illegalite anlayışını sahip olduğu, yoksa, faşizm şartları yüzünden "kendiliğinden bir illegaliteyi yaptığı konusunda berrak bir anlayışa sahip olamıyorduk. Ki sonradan beraber çalışmanın

meseleri, bunlara getirilen çözüm önerilerini gördükçe bu konuda açık ve net düşüncelere sahip olmaya başladık. Yer yer tabanda özellikle dialogun sonlarına doğru varolan rastlaşmaları bize bunların çalışma anlayışı konusunda belirli ipuçları vermesine rağmen (komplocu, dağınık dikkatsiz, illegalitenin kurallarına riayet etmemek vs.) özellikle illegal çalışmanın yeni yerleştirilmeye çalışıldığı türkiyede şartların ve kadroların yapısı yüzünden bu tip yanlış eğilimlerin olabileceğini düşünüyorduk. Fakat ortak hareketlerin başlangıcı ile beraber çalışma anlayışlarındaki farklılıkların tabandaki biriki militanın kavrayış noksanlığından değil bir çalışma ekolü yüzünden olduğunu anlamaya başladık. Örgütlenmede, çalışmada siyasi mücadelelerin bütün meselerinde ayırtıcı lisanlarla konuşuyorduk. Bir tarafın kendine güvenen, bu yüzden meselelere daima uzun vadeli bakan bakış açısının yanında, öbür tarafın kısa vadeli, ufak hesaplarla uğraşmaktan uzun vadeli çıkarları göremiyen komplocu bakış açısı iyice net bir şekilde ve en önemlisi hareketin bütün kollarındaki çalışmanın geniş alanı içinde ortaya çıktı.

Sadece çalışmanın tarzı konusunda değil, günlük politikanın getirdiği bir sürü meselede gördüğümüz gibi, çeşitli ideolojik politik konularda da arada büyük ayrılıklar vardı. Ö güne kadar yürütülen dialogda genellikle karşı taraf arasında en "sol" olan en az doktorcu olan özellikle doktorun ordu tezlerini kabul etmeyen üyelerle konuşulmuştu. Genel olarak sınıf tahlillerinde, program a temel olacak görüşlerde, uluslararası meselelerde, geçmiş komünist hareket konusunda görüş birliği vardı.

Ö zamanki durumumuzun gözden geçirilmesi bizim karşı tarafla olan ilişkilerimizde daha aydınlatıcı olacaktır. Yola çıkarken belirli bir amaçla birleşmiştik: komünist partinin inşası... bu yolda uzun süre leninci anlamda bir propaganda grubu olarak çalışmıştık. Ama artık gelip tıkanmıştık, ya parti sıçramasını yapacak yahutta leninci deyimle büyük ölçüde kişisel güvene dayanan grup yapısı içinde o ilkel yapının getirdiği bütün hastalıklara karşı yenilecek, ve hareket olarak büyük bir dejenerasyona girecektik. Artık kişisel güvene, komünist olmaya, illegal çalışmanın gerekliliğine ve belirli kaba ideolojik meselelerin ~~obnoxobox~~ de anlaşmaya dayanan bu ~~xü~~ bağın yerine Parti bağına geçirmek gerekiyordu. Grup, parti ilişkilerini bunların doğduğu meselelerini inceleyen Lenin rusyadaki "dağınık gruplardan-partiye sıçramayı" (ve bunun meselerini incelediği Bir adım ileri... kitabında şöyle anlatıyor: "...çünkü bu bağlar (grup içindeki, gruplar arasındaki bağlar) kişisel dostluklara ya da herhangi bir sebebe bağlı olmayan içgüdüsel güvene dayanıyordu" ve devam ediyor lenin, "parti bağı ise bunlardan herhangi birine dayanmaz ve dayanmamalıdır. Parti bağı resmi (L. çizmiş) "bürokratikçe" ifade edilmiş bir tüzük... üzerine kurulmalıdır. "Belirli temel meselelerdeki (emperyalizm, türkiyenin yapısı, devlet-ihtilal anlayışı, örgüt anlayışı, çalışmanın genel meselelerine bakış vb..) birliği, resmi program ve tüzükle ifade edilen parti birliğine-kişisel güvene dayanan ilişkileri parti ilişkilerine yükseltmek gerekiyordu.

Bu ~~sıçramayı~~ nitelik sıçramasını yalnız bizim yapabileceğimizi-yalnız bizim o kalitede olduğumuzu-iddia etmiyorduk. Varolan bir gerçek sözkonusu ~~du~~, bizim dışımızdada proleterya ~~xü~~ içinde çalışan temel meselerde anlaşabileceğimiz gruplar olabilirdi ve biz bunu büyük bir sevinçle karşılardık. Grup kariyerizmi, herşeyin bizim sayemizde olabileceğini iddia etmiyorduk. Eleştiri sahibi arkadaşın terimiyle "boyumuzun ölçüsünü" biliyorduk. Bu anlayışla parti sıçramasının birlikte yapılması için dialog içinde olduğumuz grubu devim yerindeyse sürekli olarak sıkıştırdık. Hedefi biliyorduk: parti. Ohalde o hedefe doğru somut adımlar atılmıyordu. Parti kuruluşu fi tarihine ertelenemezdi. Bütün bu zorlamalarımız sonucu teklifimiz kabul edildi, yalnız karşı teklif olarak ortak parti çıkışı getirildi. Ö zamanki durum ışığında kabul etmek ~~nam~~ olumlu bir yoldu, kabulettik. Ama bizler yinede LKP'yi parti olarak görmüyorduk. Bu sadece asıl parti yolunda atılmış müsterek bir adımdı. ~~Ö~~ adımın başarısı büyük ölçüde ~~iki~~ ve asıl adımın atılmasını getirecekti. L7 Aklın bu ilk

Bu döneme kadar olanları gözden geçirirsek: yayın çıkarmamakla hata etmiştik, yayın ideolojik ilkelerimizin açılmasını, hareket olarak gelişmemizi sağlamakla beraber asıl, yürütülen dialogun yazılar üzerinde ve her iki hareketin bütün kademelerinde yapılmasını getireceği için daha sağlıklı olmasına neden olacaktı. Yayın organı karşı tarafta bizim aramızdaki ideolojik benzerliklerin ve ayrılıkların kısacası sınır çizgilerinin çizilmesini getirecekti.

dolayısıyla birleşme konusundaki leninist ilke "birleşmeden önce sınır çizgilerinin çizilmesi" tam anlamıyla uygulanmış olacaktı.

^{gerecek} Partileşme konusunda aceleci olmamalı, oyunun bütün kurallarını yerine getirmeliydik. birleşme ortak program ve tüzü'nün kabul edileceği kongrede olabilecekti, ondan öncesi biz, iki ayrı gruptuk ve bunu, daima öyle almalıydık. İlegalitenin (kişisel güvene prim vermeme) ^{peki okisi} liydik, mesele politik tavrı ile ilgiliydi ve orda sadece politika konuşmalıydı. Böyle bir ^{favaj} eğer olacaksa birleşmenin bile daha sağlıklı ve kalıcı olmasını getirecekti. LKP çıkışında sorunları iki ayrı grup havasında almalıydık, yarın birleşecek ~~ilecek~~ tavrı, yanlıştı.

LKP ve daha uzun vadeli ortaklık, özellikle LKP'nin getirdiği açık çalışma dolayısıyla her iki taraftan bütün militanların tabanda müşterek işe girmesi tarafların ideolojik-politik ve örgütsel anlayışlarının -illegalitenin getirdiği sınırlılığın çok ötesinde- ~~afa-~~ bildiğene etraflica ortaya serilmesini getirdi. Hemen hemen çalışmanın bütün alanlarında sendika, LKP, gençlik, ajitasyon vb. de farklı anlayışlara sahiptik ve farklı metotlar uyguluyorduk, asıl önemlisi bu farklılıklar ayrı çalışan iki grup arasında olabilecek ufak-telek farklılıklar değil, herbiri leninci çalışma, uymayan çalışma prensiplerinde ortaya çıkıyordu. Ayrılıklar sadece çalışmanın somut meselelerinde değil, günlük politikadaki tavrılarda da ortaya serilmeye başlamıştı.

Karşımızda içinde doktorun ordu konusundaki görüşlerini kabul etmeyen unsurlar bulunsa bile (bunlarda bu konudaki görüşlerini tartışmaktan sistemlice kaçınıyorlardı) genel olarak saf doktorcu bir grup vardı.

Aramızda LKP ortaklığının dışında uzun vadeli bir ortaklığın olamayacağı belliydi. Yapılması gereken ve mutlak bir tarihi sorumluluk olan şey, tabana ve türkiye sosyalist hareketine ideolojik farklılıkların, bizim görüşlerimizin, doğru marksis-leninist tavrın konması idi. Bunu yapmasa idik, tarihi olarak ihanetin derin bataklığına gömülmüş olacaktık.

^{peki} varolan LKP ortaklığı; doğru eleştiriler getirilerek, karşı taraftaki yanlış ^{görsel} ~~ikna~~ metotlarıyla giderilerek, asıl parti yolunda devam ettirilemez miydi? Bu konuda umudumuz olmamasına rağmen özellikle o güne kadar dialog yürüttüğümüz unsurlara karşı da tarihi bir görevimiz olduğu için bu yolu da denedik. O gün için karşı tarafın görüşlerinde ki yanlışlığın, reformist politikalarının ana sebebi "doktor" konusundaki tavrıları, onun politikasını uygulamalarıydı.

Aradaki sürtüşmelerin, farklı davranışlarının ~~sebeplerinin~~ ve bunların sebeplerinin tartışılacağı bir toplantıya, meseleyi getirdik. Bir hareket içinde bile çeşitli farklı davranışların olabileceği, ancak bizim aramızda çıkan davranış farklılıklarının temelinde daha ciddi etkenlerin bulunduğunu, farklılıkların ayrı çalışmış iki grup arasında olması ~~ve~~ normal olan ~~ve~~ farklılıklar olmadığını, leninci ve anti-leninci iki çalışma anlayışının sözkonusu olduğunu, bunun temelinin ideolojik-politik farklılıkta bulunduğunu, bütün bunların doktor konusundaki farklı düşünüşten kaynaklandığını söyledik. ^{ve} açık açık şunu sorduk: yayın organlarında geçmişin eleştirisinin başlatıldığını görüyoruz. Biz doktorun özellikle devlet-ihtilal anlayışına, bunların uzantısı olan ordu tahliline katılmıyoruz, geçmişin eleştirisi sırasında doktora yer verilecek midir? Bizim doktorun görüşleri ile olan ayrılığımız ortadadır, ve meselenin candamarı budur, özellikle bu konuda anlaşmak, görüş birliğine varmak ~~gerekir~~, sizler bu konuda neler düşünüyorsunuz?

Bugün doktorun eleştirisini hazırlayan arkadaşlarında bulunduğu bu toplantıda bize özet olarak açıkça şu söylendi: "Biz doktorcuymuz, onun görüşlerini, politikasını savunuyoruz." Doktorun eleştirilip, elestilmemesi meselesinde de ~~su soruldu~~ aynı muhtevayı içeren iki cevap aldık, cevaplar aynen şöyleydi: "doktor bir bütündür, eleştirilemez", "doktoru eleştirmek, bakın 'biz kendi liderimizi de elestiriyoruz' havasıdır, doktorun elestirmesini yapmayacağız".

Bütün bunlardan sonra bizim, hala, bunlarla leninci parti yolunda beraber yürüyebileceğimizi kabul etmemiz eğer büyük bir safillik değilse mutlaka hainlik olurdu. Evet, bir hareket içinde de farklı davranışlar olabilir, bu hayatın gereğidir. Ancak mutlaka leninizmin temel prensiplerinde ve hareketin (en yüksek organı kongreler aracılığı ile) kararlaş tırdığı bazı ilkelere ayrılıklar olamaz, bunlara müsaade edilemez. Devlet ve ihtilal konusunda lenin in fikirleri bizim için marksistler arasındaki en temel ilkelendir, eğer bun-

larda anlaşamayorsak aramızda herhangi bir birlik ihtimalinin lafı ^{bile} edilemez.

Biz, yürütülen karşılıklı ilişkilerde başından beri büyük bir "iyiniyet ve işçi sınıfına karşı duyulan sorumluluk anlayışı" ile hareket ettik. Ancak iyiniyet tek başına hiçbir şeydir. Eğer politika ile uğraşıyorsak, davranışlarımız belirli politik ilkelere dayanmalıdır. Eğer marksizm-leninizmi türkiyede uygulamak iddiasındaysak belirli ideolojik ilkeleri unutmamız gerekir. Salt iyiniyet ve sorumluluk özellikle burjuvazinin rağbet ettiği bir demagoji aracıdır. Bu yüzden bizler başta belirli ölçüde -tecrübesizliğimizin sonucu olduğunu kabul edelim-iyiniyete ağırlık vermemize rağmen, hayat şaşmaz pratiği ile sınıf mücadelesinde iyiniyetin yeri olmadığını ispatlayarak, bize politikada nasıl davranılması gerektiğini öğretti.

Leninist partinin inşası meselesinde elbeteki, kimse bizden sadece iyiniyete, "Türkiyede ilk kez birleşebileceğini ispat etme iyi niyetine" göre tavır almamızı bekleyemezdi. Bu inşa, özgür iradeleriyle biraraya gelen militanların sayesinde olacaktır. Kimse de bizi cuntacılarla birlikte parti kurmaya zorlamazdı. Bu yüzden diyalog yürüttüğümüz unsurlara açık açık illegalitede birlikte olamayacağımızı söyledik. LKP kuruluşundan beri bileklerimizde olan doktorculuk kelepçelerini atmıştık, ellerimiz boşalmıştı. Artık legalitede açık propagandaya girişebilir, eleştiri yazan arkadaşın sevmediği deyimle "siyasi hareket olma"nın gereklerini yerinde getirebilirdik. *Lenin anlayış artık bizim zorunlu kılınmıştır.*

Doktor konusunda aldığımız tavır, doktorcuların kendi içlerindeki çelişkiler çözümünün önünde onların kendi içlerinde bölünmelerini getirmişti. Hem hareketimiz için çok değerli olan zaman kazanmayı gerçekleştirmek, hemde karşı taraf içindeki çelişkileri derinleştirmek için bir ideolojik organ kuruldu. Bu organın kuruluşu ve amaçlarını ~~ç~~ görünür değil bizim için amaçlarını, bizzat eleştiri yazan arkadaşta bilmektedir. Fakat arkadaş gönderdiği eleştiride bu organın kuruluşunu ve gerekçesini şöyle hatırlamaktadır: ".Türkiyede ilk kez birleşebileceğini ispat etme iyi niyeti, işçi sınıfı hareketine karşı duyulan sorumluluk anlayışı paralelinde bir kararla ortaya çıkan farklı tavırların taraf lar arasında oluşturulacak bir ideolojik organda çözümlenmesi yoluna gidildi! ~~Anlaşılacak yeterince küçük bir oranda ortaya çıktı.~~

Arkadaş meseleyi yanlış hatırlamaktadır. Biz, bu organın geçici, özellikle karşı taraftan ~~bu~~ "doktorun ordu tahlillerini" kabul etmeyen unsurların kazanılması yolunda faydalı olacağını, ama sadece bu anlamda faydalı olacağını biliyorduk ve ona göre davranıyorduk. ve bu konuda aramızda herhangi bir farklı düşünce yoktu. Evet, açık söylemek gerekir, bu organ umduğumuz birinciyi faydayı yani zaman imkanını bize vermesine rağmen, ikinci yani belirli unsurların kazanılmasını getirmedi. ~~Am~~ Fakat sonuç ne olursa olsun bu gruplar arası organ geçiciydi ve bizce gerekli olan miadını doldurtuktan sonra dağılacaktı. Olayların gelişimi de öyle oldu.

Arkadaş, bizim legalitede özellikle LKP içinde kendi görüşlerimizi yaymamıza karşı çıkmakta, bağımsız siyasi gelişmemizin yanlış olduğunu söylemektedir. Yoksa "hızla grup olmanın koşullarını oluşturmak" ne demektir. Resmen parti olmamış bir hareket ~~mi~~ kim ne ders ~~desin~~ bir gruptur. Biz bir gruptuk, halende henüz bir parti olamadığımız için ^{ne} rubuz Elbette her-grup olsun, parti olsun- siyasi çizgi kendi görüşlerini yaymak, kendi hakimiyetini sağlamak ister. Yoksa biz ne yapıyoruz? Eğer bir siyasi hareket olmak iddiasındaysak burjuvaziye karşı, onun maskeli savunucularına karşı, oportünizme karşı kendi görüşlerimizi yaymak, bunları kitlelere ve kadrolara kabul ettirmek görevi ile karşı karşıyayızdır. Bunun inkari bizim siyasi varlığımızın tasfiye edilmesi ~~ink~~ teklifidir.

Arkadaş bizi "siyasi çizgi olma eğilimlerine sahip olmakla" suçlamaktadır. Evet biz siyasi çizgi, ama bugünkü halimizle değil yayın organlarımızla, bilim kurullarımızla, geniş bir politik liderler kadrosuyla bütün bunlara sahip bir siyasi çizgi olmak istiyoruz. Ancak şimdi, bunların bir kısmına sahip değiliz diye kendimizi siyasi çizgi saymayacak mıyız. Siyasi arenada faaliyet gösteren her güç bir siyasi ~~çizgi~~ ^{çizgi} kim ne derse desin. Zaman zaman burjuvazinin baskıları sonucu fikirlerini kitlelere ulaştırılamasada, çok cılız bir yazıya sahip olsada, kadroları çok mahdut olsada eğer ayrı bir maddi varlığı varsa bir siyasi çizgiyi temsil ediyordur. Mücadelenin en başında bile açık ve net olmasa bile bir siyasi çizgiydik. Bunun yani bizim objektif varlığımızla bir siyasi çizgi *bir fikir ve programıyla*

olduğumuzun inkari eğer bilinçsizce yapılmıyorsa doğrudan doğruya hareketin varlığının şartı olan siyasi görüşlerinden vazgeçmesi ve başka bir siyasi çizginin görüşlerinin kabul edilmesi çağrısıdır. Arkadaşın söyledikleri gözden geçirilince söylemek istedikleri hakkında da daha geniş bilgi sahibiyiz: Bizi "mütevazi olmamakla" suçlamaktadır. Hangi anlamda; kişisel tavır olarak deniyorsa - ki arkadaş onu kasdetmiyor - bizler mütevazi olmayı prensip edinmişizdir, yok eğer ~~bu siyasi varlığı olarak deniyorsa~~ ~~bu siyasi varlığı olarak deniyorsa~~ ~~bu siyasi varlığı olarak deniyorsa~~ mütevazilik denilen ~~bu tavrımızın~~ ~~okunmasıdır~~, Ancak arkadaş hareket olarak "mütevazilik" ten bahsetmektedir. Bir siyasi hareketin "mütevaziliği" denilen bir şey var mıdır? Eğer seni diğer gruplardan ayıran ideolojik politik örgütsel farklılıklar varsa, bunları yüksek sesle herkesin, en geniş çevrelerin, mümkün olduğunca fasla sosyalistin- duyabileceği tarzda ilan etmek, bu yolda çaba sarfetmek, bir sorumluluk mudur, yoksa "mütevazi" olmamak mıdır. Elbet te biz, ihtilalci işek doktorun cuntacı görüşlerini kabul etmiyorsak, bu konuda tarihi görev rev sadece kabul etmediğini söylemek değil, en geniş çevrelerde mümkün olduğu kadar geniş çevrelerde bu görüşlerin yıkılması için mücadele etmektir. Mücadele uzlaşmazlığı, kararlılığı "mütevazi" olmamağı getirir. Reformizmle, cuntacılıkla alttan alarak "mütevazi" olarak mücadele edilemez. LKP içinde bizim için yapılan bir eleştiri-özellikle meselelerin farkında olmayan bölünme düşmanı iyiniyetli arkadaşlar tarafından- sektör olduğumuz, uzlaşma tanımadığımızdır. Onların aklınca sızlanmalı, alttan almalı, sesimizi yükseltmeli, özellikle başkalarına duyurup, MYK'nın hatalarını sergileyip, MYK nu zayıf düşürmemeli, merkez klişinin iyiniyetine bel bağlamalı vb.. ama bu arada parti (LKP) milli meseledeki politikası yüzünden doğuda tecrit oluyormuş, kitlelerde CHP kuyrukçuluğu geliştirmiş, proletaryanın örgütlenmesi gecikiyormuş, ~~ne gerek...~~ kime ne..!

Biz hiç bir zaman KP'nin sadece bizim şahsımızda oluşacağını söylemedik. Ama bu görüşlerimizi savunurken "mütevazi", "sinik", "uzlaşmacı" olmamızı getirmemeli. İlkelerimizi kararlıca yüksek sesle, imkanlarımızın ve gücümüzün oranında - bu gün LKP içinde yapıyoruz, yarın yayın organı ile en geniş legal çevrelerde - olabildiğince az "mütevazi" olarak yaymalıyız.

Arkadaş, "..ortak çalışma ilkelerini getiremeyişi sonucu ayrılıkçı eğilimlerin zorlamayla söz konusu olabileceğini" düşünmemiz gerektiğini, fakat bizim bunun aksine "siyasi çizgi olma eğilimine" kapıldığımızı söylüyor. Onların doktor konusundaki tavırlarından sonra ve ayrıca politikalarındaki reformist muhtevayı değiştirmeyi kabul etmemelerinden sonra, artık LKP çalışmasından öte ortak bir çalışmamız söz konusu olamazdı. Bu yüzden Leninci örgütlenmenin oluşması konusunda herhangi bir öneri getirmemiz akıldışıydı. Bu bile bile ihanet çizgisine düşmek olurdu. Ve bu tavır bizzat ~~arkadaşın~~ eleştiri sahibi arkadaş tarafından bilinmektedir. Leninist örgütlenmenin dışında beraber çalışmamız sadece LKP için söz konusu idi, oradada olabildiğince sağlıklı bir çalışma için geçmiş birkaç aylık pratiğinde ışığında iyice billurlaşan LKP çalışması konusundaki önerilerimizi yaptık, çalışma önerisi, plan getirdik. Bundan daha fazlasını, doktorculara, utangaç doktorculara teslim bayrağını çekmemizi herhalde kimse isteyemezdi. Ancak ne yazık ki getirilen öneri buraya çıkmaktadır. Eleştirinin ~~bu~~ diliyle "ayrılıkçı" olmasaydı, "siyasi çizgi olma eğilimine kapılmasaydı" bunun politik gereklerini yerine getirmeseydik bugün doktorcu, eniyi haliyle utangaç doktorcu bir LKP içinde anti-leninizm saflarında olacaktık. Eğer LKP yöneticileri bugün doktorcu eleştirmişlerse, 'doktor eleştirilemez' noktasından 'doktor ütöpiktir' noktasına varmışlar sa bu ancak bizim ideolojik tavrımızla oldu, yalnız O.B. gibi sosyal pratikten kopuk dergi yazarları "merkezcilerin" eleştirisinin samimi, doğru bir eleştiri, düzelmeye doğru bir eleştiri olarak kabul edilebilir, müsebbikinin ise kendilerinin, nazikane uyarmaları olduğu nu zannedebilirler.

* Şu sözler neyi ifade etmektedir, büyük bir moral bozukluğunun değilse neyin ifadesidir? "Şunu belirtelimki bu ana kadar ne gruptuk ne grup olmanın koşullarına sahiptik birde tuttuk boyumuzdan büyük işlere sıvandık." . Hareketimiz bir dönemecten geçiyor. Yüklendiğimiz siyasi görevlere nazaran gücümüz çok az. Böyle bir dönemde saflarımızda yılgınlık, mücadeleyi terkediş, kaçış olabilecektir. Bunların asgariye inmesi, etkisinin olmaması için çaba sarfetmekle beraber böyle "terk"lerin olmasını da normal karşılıyoruz. Legalde herşey düz bir hat üzerinde yürüyor görünmesine rağmen, bizim hareketimiz sert dönemecte bulunmaktadır. LKP içinde ve dışında sosyalist harekette hakimiyet kurmaya yönelen sağ

görüşlerin hucumuna maruzuz. Eldeki nicelik ve nitelik olarak -türkiye ölçüsünde kaliteli olsalar bile-yetersiz kadrolarla, çalışmasında legal-illegal mücadele biçimlerini kaynaştırmaya çalışan Leninist bir partinin temellerini atmaya çalışıyoruz. Ve bunu çok kit imkanlarla yapmaya çalışıyoruz. Görüşlerimizi legalitede savunabileceğimiz bir yayın organımız k bile yok.

Durumumuz açık, kadro, teknik, politik eleman olarak büyük eksikliklerimiz var. Marksizm-Leninizmin sistemli tahriki, gözardı edildiği bir dönemdeyiz. Böyle bir zamanda ne yapmamız gerekirdi, bütün eksikliklerimize rağmen, tarihi sorumluluk bilinciyle üstümüze düşen yükü omuzlayacakız, devrimci sosyalizmin bayrağını yükseltecektikmiydik, yoksa ihtilalci sosyalizm yerine burjuva sosyalizmi rehber edinip, "siyasi çizgi" olmanayımı çalışmalıydık? Bir yol kolaydı, ucunda siyasi kariyer-ünvan vadeliyordu, LKP içinde yükselmeyi sağlayabilecekler vs.. Diğer yol ise zahmetliydi, çok az cephaneye ile savaşı göze alıyorduk, karşılaşacağımız zorlukların bilincindeydik. Ama biz kendimizce doğru olanı, beraberinde getireceği yüklerle beraber doğru olanı seçtik. Bu konuda müsterihiz. Bizzat eleştiriyi yatan arkadaşta bu tavra katılmıştı, şimdi kararının değişmesi için ne oldu? Olaylar baktığımızda tahmin etmek bizim için güç olmuyor. Her taraftan yaygın ateşi ile karşılaşılıyor, ve gelişmeler kıs vadede herhangi bir zafer vadetmiyor, zorluklar imkansızlıklar her taraftan bastırıyor, LKP içinde ve dışında ^{hucuma maruz} ~~hucuma maruz~~ tutuluyoruz, olaylar hızlı geliyor-hergün yeni bir direnişle karşılaşılıyor ve biz yetişemiyoruz. ^{Kısacası hayatın sert darbeleri altında zorlanıyoruz.} ~~Kısacası hayatın sert darbeleri altında zorlanıyoruz.~~

Kısacası Bir dönüm noktasındayız, ya bu dar boğazı za asacak, devrimci sosyalizmin bayrağını yükselteceğiz, yahut bütün burjuva-küçük burjuva sosyalistlerinin karşısında moral bozukluğu yüzünden kendi kendimizi mağlup edeceğiz. Zor dönemdeyiz ve böyle dönemlerde Bolşevik ruhun gösterilmesi, en ufak zaaf gösterilerine müsamaha edilmemesi gerekir. Eleştiriden bizim edindiğimiz intiba büyük bir kendine güvensizliktir. Bu dönemdeki bir güvensizlik, kanımızca, proletarya sosyalizminin mutlaka 55 yıldır süren küçük burjuva sosyalizmine hakim olacağına inanmamaktan kaynaklanmaktadır. Biz proletarya sosyalizminin bayrağını yükseltelim, göreceğimiz küçük burjuva sosyalizminden ukud kesen doğru bir yol arayan yüzlerce kaliteli işçi sınıfı militanına saflarımıza gelecektir. Biz, "biz basız, biz in etrafımızda toplanın" demiyoruz, sadece proletarya sosyalizmi doğrultusunda SES yükseltiyoruz, kitlelerin ve kadroların duyabileceği şekilde yüksek bir ~~ses~~ tonda... Bu ses yankı uyandıracaktır, olaylar bizi doğrulayacaktır...

Eleştiri sahibi arkadaşın meselelere ters bakışını LKP içindeki ittifaklar meselesinde görüyoruz. LKP içinde politikamıza gözden geçirirsek: baştan beri bu partinin kitlesiyle partisi olduğunu, belirli temel meselelerde anlaşmış grupların olabileceği, olması gerektiğini, partinin derleniş partisi olduğunu, grupların bizzat mücadele içinde ^{belirli ölçüde} anlaşmalarını, bunun olması için partide ideolojik gerekçelerle tasfiyelerin olmaması gerektiğini söylüyorduk. Ancak LKP Ankara toplantısında "merkezin" bizi tasfiyeyi planladığını gördük, bunun ideolojik-politik zemini hazırlanıyordu, bizzat uluslararası mesele konusundaki tavırlarında da bunu ~~görüldü~~ izledik. Bunu görmemek eleştiri sahibi arkadaşın deyişimiyle büyük bir "politika körlüğü" olurdu. LKP içinde tasfiye olmanın ^{bu} ~~bu~~ sağlayacak ittifak taktikler izlemeliydik, bunun yolu ideolojik gerekçelerle yapılacak tasfiyelere karşı en geniş cepheyi oluşturmaktan geçirdi, yoksa bizi tasfiye etmeyi planlayan ve bunu açık ^{çeken} çekimleyen rakiplerimizle uzlaşarak sağlayamazdık. Bu perspektif ışığında, ilçelerde kongre çoğunluklarını kazanmak, 'merkezcilerin' güçsüzlüklerini ispatlamak için ve ayrıca İ. LKP yönetimini kazanmada işi şansa bırakmamak için 'has'larla ittifak yaptık. Gerekçelerimiz açıktı, LKP içindeki tasfiyeci tutumlara karşı güçbirliği yapıyorduk, yoksa ideolojik bir taviz vermiyorduk. Hele hele, taviz vermemeyi sadece lafta bırakmayı, ittifakların bozulmaması için "yumuşak" davranılması ^{ifade} bir tavır hiç benimsemedik, ittifak kurduğumuz için özellikle DR. un eleştirilmesinde özel titizlik gösterdik. Durum ortadayken hala bu ittifaka karşı çıkmak ancak YY in yapacağı bir şeydir, çünkü onun işine gelmemisti, onun bağımsız onlara karşı tavir almıştı, "olacak şey miydi", yapılmıyordu... Ama ^{ve} ~~ve~~ "biz sadece reformist demekle hata ettik, isterseniz, istediğiniz zaman bizi tasfiye edebilirsiniz" dese ydik veya bunu doğuracak bir davranış yaparsaydık iyi bir tavir almış olurduk? Neve gör e

elbette "merkezcilere " göre ...Onlara göre, onların sahtekar oportünist tutumuna karşı sadece sızlanmalı, "boyumuzun ölçüsünü bilerek" yine onlarla uzlaşmalıydık. Evet eleştiri ~~sızlanma~~ açık açık söylemesi bile çıkarılacak sonuç itibariyle bunu söylüyor....

Eğer bağımsız bir siyasi çizgi isek, bu sadece laf değildir. aynı zamanda kendi çıkarın için davranışlarında bağımsızsın demektir. Bağımsızlık maddi bir şeydir. Kendi varlığı, çıkarları ile ilgili meselelerde en önce kendinin karar vermesidir. LKP içinde ne yapmalıydık, onların bizi tasfiye etmelerini mi bekleyecektik. Bizim bağımsız davranış ilkemiz ne olacaktı. Ama elbette eleştiri sahibinin asıl buna itiraz ettiğini unutmayalım. Yani bizim bağımsız siyasi varlığımıza karşı çıkılmaktadır. Bizden 'Utangaç doktorculara' teslim olmamız isteniyor. Ve niye onlara karşı mücadele ediyoruz, bağımsız politika güdüyoruz diye eleştiriliyor. Marksizm-Leninizm müdafaa etmeyi bırakmalı, CHP kuyrukçuluğu ile cuntacılık arasında gidip gelen, yarın hangisinin daha baskın çıkacağını bilemediğimiz, o derece rezil bir siyaseti kabul etmemiz isteniyor. Bize niye oportünizme katılmıyorsunuz deniyor. Biz elimizden geldiğince "bağımsız" siyasi tavrımızı koyacak, Türkiye toprağında M-L'nin savunucusu olacağız, bu konuda kimse bizi eleştiremez, bu konuda özgürüz, elbette isteyen herkes CHP kuyrukçuluğunu ~~sa~~ veya cuntacılığı savunabilir, o konuda da isteyen özgürdür. Yalnız şunda anlaşalım: çıkılan yolda irade birliği olmalıdır. Ve kimse bizi CHP kuyrukçusu-veya cuntacı olan bir siyasi çizgi ile beraber yürümeye zorlamamalıdır. Ancak eleştirinin dilinden çıkardığımız ve bizce en önemli nokta: bizi tek başımıza yürümemeye "utangaçlarla" birlikte yürümeye çağırır. Bu ilkesiz ~~bir~~ birliğe dayanan bir yürüyüş olacaktı.

Aksine, arkadaş ilkesiz ittifak olarak, bizim 'has'larla tasfiyeler karşı ilisi için kurduğumuz ittifaktan bahsediyor."...Kendimize aşırı güvenle vola çıkıp, bu ilkesiz kelle ittifaklarına kılıf uydurmaya koyulduk. Sınıf mücadelesinde mesele ilkeler prensipler meselesidir." deniyor. Kendimize aşırı güven duyma iyi bir duygudur, yeterki düşmanı küçümsemeyi getirmesin. Bizler kendimize her zaman güven duyduk ve hiçbir zamanda karşıımızdakileri küçümsemedik. Ayrıca söylemek gerekir, kurduğumuz ittifaklarda kendimize güven rol oynamadı, oynamamalıdır. İttifaklarda tamamen prensiplere ilkelere dayandık. Yalnız şunu sormak istiyoruz, arkadaş, 'utangaçlara' karşı mücadeleye girmemizi eleştirerek dolaylı olarak onlarla uzlaşmamızı söylerken hangi ilkelere prensiplere dayanıyor? Biz cevap verelim; küçük burjuvazinin, güçsüzsün güçlülerle uzlaş, teslim ol, sızlan af dile ilkesine göre...Arkadaş merkezcilere karşı tavrı meselesinde yalnız ve yalnız 'güç'ten, 'boyumuzun ölçüsünden' bahsediyor, ama fakat, ilkelere, ayrılık noktalarından, ~~ilkelere~~ prensiplerden bahsetmiyor. Açıktır, görüyoruz biz ilkelere dayanarak hareket ediyoruz, eleştiri, ilkesiz küçük burjuva güç hesaplamalarına dayanarak davranıyor. Evet güçsüzüz, buyuzden doğru bir ideolojik hatta sahip olmamıza rağmen çok zorlanıyoruz işler iyi gitmiyor. Ama ~~kimse~~ kimse kalkıp teslim olmamızı önermiyor. Bunu bugün AK, YY, İS'e karşı söyleyen politika anlayışı yarın burjuvaziye karşı, burjuvaziyle hesaplaşmamızın dar bir zamanında, ~~onun~~ onun için söyleyecektir. Burjuvaziyle hesaplaşma gibi "boyumuzun ölçüsünü" bilmemekten gelen işlere girdiğimiz için eleştirecektir. Her zaman sınıf mücadelesinin her alanında ortaya çıkabilecek kötü, çok kötü bir düşünce sistemi.....ki temelinde ince bir teslimiyetçilik yatmaktadır.

Parti içi (LKP) mücadelede bizim "adam karaladığımız" gibi daha 'merkezcilerin' bile hakkımızda söyleyemediği ~~kitiracılık~~ laflar edilmektedir. Kimseyi karalamadık bu konuda bizzat merkezcileri tanık gösteriyoruz...

Eleştirideki uzlaşmacı dil giderek son bölümde açıkça ortaya çıkmaktadır! "Bütün bunlar anlayabildiğim kadarıyla TSİP'den başlayarak Türkiye sosyalist hareketinin çalışılabilecek unsur ve kesimleriyle ortaklık anlayışının olmayışı giderek ileri birliklere varacak adımların atılmayışı sonucu doğmaktadır". Gün gibi ortada, bizim içinde bulunduğumuz durum hakkında sebep olarak, TSİP dahil çalışılabileceği çalışma anlamı elbette böyle bir raporda illegal eylemlerle alakalıdır) bütün gruplarla birleşme konusunda ki sekte tutumumuz gösterilmektedir. TSİP merkezi ile LKP içinde çalışıyoruz, ama içi-

mizden kimse çıkmıpta onlarla Leninci örgütlenme içinde veya onun inşası meselesinde beraber çalışabileceğimizi söyleyemez. Fakat eleştiri bunu önermektedir. ^{7+7'de} diğer gruplar ^{bu a. p. i. k. l. a.} gereksizdir, eğer bir birleşme sözkonusu olabilecekse merkezilerle olacaktır, B-1 ka. s. dediği gibi.

Proletarya sosyalizmi doğrultusundaki unsurların birleşmesi gerektiğini sürekli vurguluyoruz. Ama ne zamandan beri merkeziler, reformist çizgiden leninci çizgiye terfi ettiriler? Türkiyede işçi sınıfının siyasi örgütlenmesinin gerçekleştirilmesi için, KP'nin kurulması için ilkelerle birleşebilecek-programda, taktiklerin genel kurallarında-bütün grupların birleşmesinden yanayız. ama bir KP sadece havada boş çağrılarla kurulamaz, daha somut çağırıcı çalışma yapmak cazibe merkezi olmak gerekir. Şubat 75 konferansı bu yolda somut adım atmış program taslağı hazırlanmasını bu yolda pratik çalışma yapılmasını kararlaştırmıştı.

Partileşme yolunda adım atmak bu yolda öneri getirmek başka şey, bütün aksaklıkların sanki bizim çalışmamızda bir suç, yavaşlık yokmuş gibi parti için reformist gruplarla birleşmediğimizden doğduğunu söylemek başka şeydir, tamamen ayrı ayrı şeylerdir.

Sonuç olarak eleştiri; LKP içindeki merkezilerle mücadele etmemize karşı çıkarak politikada TESLİM OLMAMIZI istemektedir.

Reformist gruplarla birleşmemizi önererek, bütün aksaklıkları böyle birleşmelerin olmamasına bağlayarak LİKİDASYONU önermektedir.

Uslup ve dil olarak yoldaşlık ilişkilerinin ötesinde ayrı ~~bir~~ ~~bir~~ kötü bir küçük burjuva KARALAMA havasına sahiptir.

Kötü örnek olarak alacağımız dersler olmasına rağmen sağlam ~~bir örnek~~ ve tutarlı öneriler ihtiva etmemektedir.

Gelişimin geleceği yönünde koyu bir umutsizlik ihtiva etmesinin yanında ayrıca hareketin GEÇMİŞİ DE İNKAR edilmektedir.

Not: Konferansa Çağırılma meselesinde; "eleştiri" nin sonucunda

"gidişimize ve bunun doğuracağı sorumluluklara" kabul miyacağı" belirtildiği için hareketin geleceğini ilgilendiren bir konferansa ^{çağırma} ~~teklifi~~ gerek görülmedi.